

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

BALANSBENADERING FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De nationale en internationale regelgeving voor financiële verslaggeving is gebaseerd op het concept van de balansbenadering. Dit betekent dat de waardering van activa en verplichtingen voorop staat, en dat de baten en lasten in de winst-en-verliesrekening daarvan een afgeleide zijn. Daarmee hangt samen dat in de regelgeving waardering tegen *fair value* steeds belangrijker is geworden en dat een concept als het 'matching-beginsel' een ondergeschikte rol speelt. Dichev betoogt op basis van theorie en empirisch onderzoek in twee artikelen dat een grondige heroverweging van de balansbenadering noodzakelijk is, vooral voor zover het de operationele activiteiten betreft. Naar zijn mening dient een zo goed mogelijke winst-en-verliesrekening voorop te staan. Dat sluit aan bij de wijze waarop ondernemingen werken, waarde creëren en bestuurd worden. Ook leidt de balansbenadering tot een slechtere voorspelbaarheid van toekomstige resultaten. Onderzoek naar gegevens van de afgelopen veertig jaar onder de duizend grootste Amerikaanse ondernemingen toont aan dat de accounting matching steeds slechter is geworden en dat het nut van winstcijfers sterk is gedaald.

Ilia D. Dichev, On the Balance Sheet-Based Model of Financial Reporting, Accounting Horizons, no 4, 2008, pages 453-470

Ilia D. Dichev, Vicki Wei Tang, Matching and the Changing Properties of Accounting Earnings over the Last 40 Years, The Accounting Review, no 6, 2008, pages 1425-1460

WINSTSTURING HANGT SAMEN MET BOVENMATIGE INVESTERINGEN

Amerikaanse ondernemingen die onderwerp van onderzoek waren van de SEC vanwege winststuring, blijken meer dan gemiddeld te hebben geïnvesteerd in vaste activa gedurende de periode waarin de winststuring plaatsvond. Na die periode is het investeringsniveau teruggekeerd tot gemiddeld. Winststuring heeft derhalve niet alleen effect op

de oordeels- en besluitvorming van gebruikers van een jaarrekening, maar kan ook interne beslissingen beïnvloeden.

Maureen F. McNichols, Stephen R. Stubben, Does Earnings Management Affect Firms' Investment Decisions?, The Accounting Review, no 6, 2008, pages 1571-1603

CONTINUOUS MONITORING

De trend van continuous monitoring van geautomatiseerde transacties door de internal auditor neemt toe, samenhangend met de wens tot verbetering van de interne beheersing. Op basis van een experiment bij 72 ervaren managers, concluderen de onderzoekers dat winststuring significant minder wordt naarmate de frequentie van waarnemingen toeneemt. Tegelijkertijd leidt dit echter tot terughoudendheid bij het doen van meer riskante investeringen.

James E. Hunton, Elaine G. Mauldin, Patrick R. Wheeler, Potential Functional and Dysfunctional Effects of Continuous Monitoring, The Accounting Review, no 6, 2008, pages. 1551-1569

VERWERKING IN JAARREKENING VAN KOSTEN VAN OPRUIMING

Verschillende overheidsregelingen eisen van ondernemingen financiële bijdragen voor de kosten van het opruimen van producten of productiefaciliteiten van die ondernemingen. In verband met die verwerking in de jaarrekening wordt besproken of de onderneming bij een dergelijke regeling al dan niet een 'door-

geefluik' van de overheid is, wanneer en voor welk bedrag de verplichtingen uit een dergelijke regeling en de mogelijke rechten eruit door de onderneming in haar jaarrekening worden verwerkt, en op welke plaats in de winst-en-verliesrekening de lasten van de financiële bijdrage worden opgenomen.

Jan Backhuijs, Een bijdrage aan de kosten van opruiming in de jaarrekening, MAB, april 2009

SCHENDING VAN DE WET TOEZICHT ACCOUNTANTS- ORGANISATIES

Accountantsorganisaties moeten een vastlegging maken als medewerkers de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) schenden. Deze vastlegging vormt voor de Autoriteit Financiële Markten (AFM) een graadmeter voor de werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing en voor de manier waarop accountantsorganisaties omgaan met overtredingen. Ook is deze vastlegging de basis voor een jaarlijks verslag aan medewerkers. Wat komt in het overzicht van schendingen en wat is een mogelijke opvolging?

Rik Roos, Schending van de wet toezicht accountantsorganisaties, MAB, april 2009

INFORMATIEBEVEILIGING

Informatiebeveiliging blijft de gemoeieren bezighouden. Bij incidenten wordt direct om actie gevraagd. Het grootschalige verlies van gegevens bij de Britse overheid of het regelmatig niet beschikbaar zijn van een website van een financiële instelling leiden tot veel publiciteit. Voor de desbetreffende organisatie is het naast het oplopen van potentiële financiële schades steeds vaker een imagoprobleem. Kwetsbaarheden nemen toe en vragen om samenhangende oplossingen. Dit artikel schetst een aantal ontwikkelingen rondom informatiebeveiliging en pleit voor een integrale aanpak binnen de Governance Risk & Compliance (GRC) agenda.

Rob Fijneman, Informatiebeveiliging en Finance & Control - van kopzorg tot hoofdzaak?, MAB, april 2009

Van tijdschriftartikelen kunt u een fotokopie aanvragen bij het NIVRA Kennis- & Informatiecentrum. Heeft u al toegang, log dan in via www.nivra.nl/kic. Nog geen abonnement? Lees op www.nivra.nl/kic meer over de mogelijkheden.